

OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTEKÓW w WARSZAWIE

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V W X Y Z

Nr **PODKARPACKIE**

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTEKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

1. Obiekt *612/34/1/33*

SZANIEC N XVII a BROWAR RDZENIA TWIERDZY PRZEMYŚL

2. Czas powstania

1853-56

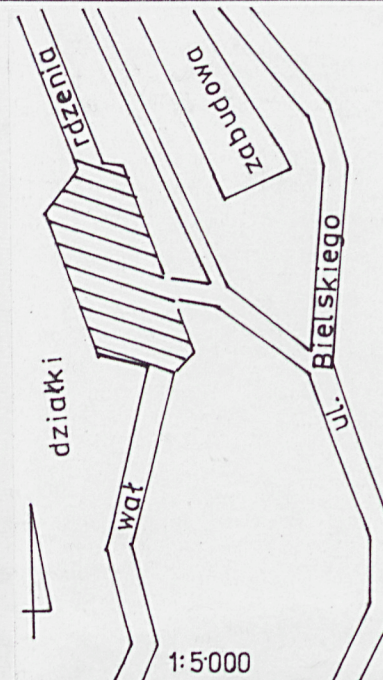
3. Miejscowość

P R Z E M Y Ś L

11. Zdjęcia rzut przekrój sytuacja orientacja

Korona wału odc.czołowego od wnętrza

działki i

4. Adres

Nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo **PRZE MYSKIE**

gmina **miejska Przemyśl**

6. Poprzednie nazwy miejscowości

- -

7. Przynależność administracyjna 1. VI. 1975r.

województwo **rzeszowskie**

powiat **Przemyśl**

8. Właścicieli jego adres

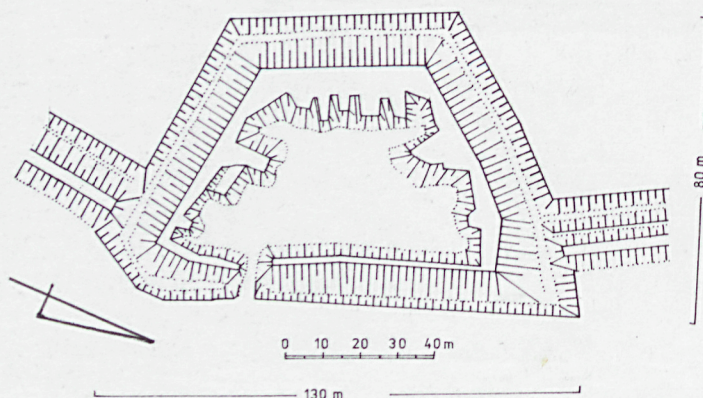
Gmina Miejska Przemyśl

9. Użytkownik i jego adres

Nie użytkowany

10. Rejestr zabytków

Nr data

1:25000

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

Budowę nowoczesnych umocnień Przemyśla rozpoczęli Austriacy w 1 poł. XIX w. Sporządzone wówczas plany i ekspertyzy określają możliwości i zasięg ufortyfikowania miasta. Prace objęły głównie przedpole od strony wschodniej. Zapoczątkowano też budowę ciągłej linii wałów wyznaczających szeroki obwód obrony wysunięty znacznie na zewnątrz w stosunku do średniowiecznych i XVI wiecznych fortyfikacji miejskich. Ten zespół umocnień stanowił wg obowiązującej wówczas teorii Rogniata - tzw obóz warowny. Główny obwód tworzył rdzeń /noyau/ oparty o linię wzgórz dominujących nad miastem od strony północnej, zachodniej i południowej, wzmocniony szancami wysuniętymi przed linię wałów. Około 1856 r. miał już pełny narys odpowiadający dzisiaj zachowanemu. Po roku 1870 następuje budowa półstałej, a w latach 1877-1885 stałej twierdzy pierścieniowej I klasy. W tym okresie niektóre dzieła rdzenia, w tym i szaniec Browar zostają zmodernizowane, być może przez dodanie poprzecznic ze schronami pogotowia i zamknięcie szyi. Kolejne modernizacje Twierdzy nie objęły przedmiotowego obiektu. W działaniach I wojny światowej nie odegrał aktywnej roli.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze wyposażenie instalacje)

Sytuacja - Położony jest w lewobrzeżnej części miasta, na zachodnim odcinku obwarowań rdzenia, ok. 70m na zachód od ul. Bielskiego /dawnej rokadowej drogi fortecznej/, na szczycie niewielkiego wyniesienia opadającego ku południu i zachodowi, pomiędzy szeregową zabudową jednorodzinną /na zapolu/ a ogrodami działkowymi /na przedpolu/.

Materiał - Nasypy ziemne

Rzut - Szaniec założony na planie barkanu /trapezu/ z czołem skierowanym ku południowemu zachodowi i lekko ściętym narożnikiem lewego barku i szyi. Otoczony dookoła fosą o wąskim dnie łączącą się w jednej trzeciej długości barków z fosą wałów rdzenia, pod kątem prostym. Czoło posiada dwie poprzecznice rozmieszczone symetrycznie. Przy barkach po jednej poprzecznicy, o większych gabarytach niż czołowe, być może mieszczące pierwotnie schrony pogotowia. Wnętrze szanca płaskie. W szyjowym odcinku wału przejazd, bez śladów obmurowania.

Wyposażenie - nie zachowało się

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
- -	całkowita ok. 6750 m ²	Szaniec piechoty	Nie użytkowany
18. Praca budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycia dachu, wyposażenie i instalacje)	
Nie były prowadzone		<p>Narys fosy i wałów czytelny. Wnętrze szanca mocno zniekształcone poprzez nawożenie ziemi i gruzu przy budowie pobliskich domów, poprzecznic rozkopane. Istniejące nasypy i ich kształt mogą sugerować istnienie dodatkowych poprzecznic na przyszyjowych odcinkach barków. Fosa zaśmiecona, porośnięta krzewami i drzewami</p>	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	
		<p>Wpisać do rejestru zabytków, oznakować, oczyścić ze śmieci, usunąć zbędną zieleń i ziemię, odtworzyć właściwe ukształtowanie poprzecznic.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

Karta ewidencyjna tzw zielona.Opr. J.Bogdanowski 1965r.
w archiwum PSOZ Przemyśl

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr Krzysztof Szuwarowski, 10.1998r.
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki mgr K.Szuwarowski, 10.1998r.
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotograf. mgr K.Szuwarowski, 10.1998r.
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów PSOZ Przemyśl

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

22. Bibliografia

J.Bogdanowski-Twierdza Przemyśl, w:Teka Konserwatorska
Polska Południowo-Wschodnia
Rzeszów, 1991

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowania, sygnatury)

27. Załączniki

1 wkładka - zdjęcia

1. Miejscowość

P R Z E M Y Ś L

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

SZANIEC N XVIIa BROWAR

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Zdjęcia

Poprzecznicą lewego barku

Szyjowy odc. wału i fosy

Wkładkę założył: mgr K. Szuwarowski, 10.1998r. *K. Szuwarowski*

(imię i nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ Przemyśl

Wnętrze szanca. W głębi rozmyte nasypy poprzecznicy prawego barku

Zarośnięta i zaśmiecona fosa prawego barku